SPRAWOZDANIE

z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Płoniawy-Bramura na lata 2017-2023 i Zespołu Interdyscyplinarnego za 2019 rok

Wstęp:

W ostatnich latach podjęto wiele prób zdefiniowania przemocy. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc domowa to"j*ednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny,w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia,zdrowia,naruszające ich godność,nietykalność cielesną,wolność,w tym seksualną,powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym,a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą"*

Przemoc jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk współczesnego świata , jest mechanizmem regulującym stosunki panujące między ludźmi w różnych grupach , instytucjach środowiskach i układach społecznych .Ludzie nie chętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny.

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych,niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku-nawet po wielu wspólnie przeżytych latach.

W Polsce jak również w gminie trudno jest określić dokładnie skale tego zjawiska. Przemoc w rodzinie może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie , bez żadnych wątpliwości należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo , że w relacjach międzyludzkich istniała ona od zawsze , o przemocy w rodzinie mówiono niewiele , jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Zachodzące ciągłe przemiany społeczne powodują powstawanie znacznych dysproporcji pomiędzy potrzebami środowisk lokalnych,a realnymi możliwościami ich odzwierciedlenia w polityce społecznej gminy .Powstała sytuacja znajduje wyraz między innymi w ciągle niedostatecznej efektywności rozwiązywania zjawiska przemocy domowej. Jednym z czynników determinujących ten stan rzeczy jest nadal słaba diagnoza tego zjawiska w gminie.

Nasilające się przypadki przemocy w rodzinie oraz skutki wynikające z pozostawiania osób doświadczających przemocy i świadków bez natychmiastowej i wyspecjalizowanej pomocy stanowią aktualne wyzwanie społeczne .Analiza kontekstów związanych z przemocą w rodzinie

stanowi podstawę do świadczenia skutecznej i efektywnej pomocy osobom i rodzinom,które jej doświadczają.

Uchwałą Nr 161.XXX.2017 Rady Gminy w Płoniawach-Bramurze w dniu 14 lutego 2017 r został uchwalony Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Płoniawy-Bramura na lata 2017-2021, ***którego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie , zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Program jest realizowany przez Zespół Interdyscyplinarny.***

W celu wypracowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom/rodzinom doznającym przemocy w rodzinie powołany został Zarządzeniem Wójta Zespół Interdyscyplinarny w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie "trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzą przedstawiciele jednostek organizacyjnych i instytucji określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Szkoły Podstawowej im.Bohaterów Września w Węgrzynowie.
2. Szkoły Podstawowej w Płoniawach-Bramurze i Gimnazjum.
3. Komendy Powiatowej Policji w Makowie Maz.
4. Gminnej Biblioteki Publicznej.
5. Ośrodka Pomocy Społecznej.
6. Sądu Rejonowego w Przasnyszu – Kurator sądowy.
7. Ochrony zdrowia.
8. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Zespołu działają w oparciu o podpisane porozumienie zawarte między Wójtem Gminy a przedstawicielami,których przedstawiciele wchodzą w skład Zespołu.

Celem Zespołu jest pomoc osobom,rodzinom i grupom problemowym oraz środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu problemów wynikających z aktów przemocy. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego ma na celu współpracę ,koordynację oraz synchronizację poszczególnych zadań,w celu zwiększenia skuteczności i efektywności podejmowanych działań.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych nie pobierając wynagrodzenia.

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w 2019 roku odbyło się: 5 **spotkań** Zespołu Interdyscyplinarnego .Na spotkaniu Zespołu Interdyscyplinarnego, Przewodnicząca Zespołu informuje jego członków o nowo założonych "Niebieskich Kartach" ,przedstawia sytuację rodzinną danej rodziny,jej specyfikę i niepowtarzalność,gdyż każda rodzina,mimo że występuje w niej to

samo zjawisko przemocy jest inna,dlatego wymaga odmiennego podejścia.

Dzięki cyklicznym spotkaniom Zespołu Interdyscyplinarnego,jego członkowie mają możliwość omówienia konkretnych przypadków występowania przemocy w rodzinie oraz swoich obserwacji z pracy z osobami dotkniętymi przemocą. Podczas spotkań Zespołu generowane są nowe pomysły,wynikające z doświadczeń poszczególnych przedstawicieli służb i instytucji, zaangażowanych w pracę z osobami uwikłanymi w zjawisko przemocy w rodzinie. Omawiane są również efekty działań,podjętych w poszczególnych rodzinach.

Osoby,które wszczynają procedurę,zobowiązane są do przekazania oryginału uzupełnionej "Niebieskiej Karty"-A do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w ciągu 7 dni od czasu wszczęcia procedury,Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu trzech dni przekazuje go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego celem powołania grupy roboczej,lub cały Zespół pracuje z tą rodziną dotkniętą przemocą. Do wszczęcia procedury "Niebieskiej Karty "najczęściej dochodzi na skutek interwencji domowych Policji .Zespól Interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze,opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji,podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Liczba założonych "Niebieskich Kart A"

Tabel nr 1

ROK	"Niebieskie Karty A"
2018	16 w tym założone przez: ● funkcjonariuszy Policji w Makowie Maz – 13 ● OPS -1 ● ochrona zdrowia – 2 prowadzone są również "NK" -4 z 2017 r.
2019	11 w tym założone przez: ● funkcjonariuszy Policji w Markowie Maz.- 9 ● OPS- 1 ● Oświatę – 1 prowadzone są również "NK" z 2018 r. -7

Dane:Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela nr 2

Rok	**Liczba zakończonych "NK"**	**Z powodu ustania przemocy**	**Braku zasadności**
2017	11	7	4
2018	13	4	9
2019	**10**	**4**	**6**
Łącznie:	34	15	19

Dane: Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela nr 3

Liczba powołanych grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny.

ROK	Ilość powołanych grup roboczych
2018	15
2019	10

Dane:Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela nr 4

Liczba wypełnionych Niebieckich Kart C,D.

ROK	Wypełnienie Niebieskiej Karty C	Wypełnienie Niebieskiej Karty D
2018	11	10
2019	14	14

Dane : Zespołu Interdyscyplinarnego

Tabela nr 5

Liczba spotkań grup roboczych

ROK	Ilość spotkań grup roboczych
2018	52
2019	37

Dane: Zespołu Interdyscyplinarnego

Sprawami , którymi zajmowały się grupy robocze to sprawy dotyczące przemocy w rodzinie. **Zadaniem grup roboczych było:** opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie , monitorowanie sytuacji rodziny , w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy , dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin , w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom , w których występuje zjawisko przemocy , podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury "Niebieskiej Karty". W spotkaniach grup roboczych brali udział: pracownicy socjalni , przedstawiciel policji , nauczyciel/pedagog , członek GKRPA , przedstawiciel służby zdrowia.

Cele i zadania programu,które w 2019r. zostały zrealizowane:

<u>Cel szczegółowy Nr 1</u>

<u>Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.</u>

Zadanie :

1.Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie.

2.Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy.

3.Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej

Przez pracowników socjalnych prowadzoną pracę socjalno w rodzinach dotkniętych przemocą z (**16 rodzinami**).Motywowano sprawców przemocy do podjęcia terapii w Poradni Rodzinnej. W przypadku nadużywania alkoholu przez sprawcę,sprawca jest kierowany do GKRPA i motywowany do podjęcia leczenia.

Plan pomocy rodzinie ustalany jest w zależności od indywidualnych potrzeb i zasobów poszczególnych członków rodziny oraz stopnia gotowości do zmiany.

W planie pomocy rodzinie zaplanowane i podejmowane są działania,które odnoszą się do indywidualnych potrzeb,zasobów i gotowości do zmiany członków rodziny.

. **Poniżej przedstawione są przykłady takich działań:**

- regularne wizyty funkcjonariusza Policji w środowisku,w celu sprawdzenia i monitorowania bezpieczeństwa w rodzinie oraz ich dokumentowanie,a następnie przekazywanie do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- cykliczne wizyty w środowisku rodzinnym oraz praca socjalna z rodziną.
- Wsparcie w poszukiwaniu pracy,
- motywowanie do podjęcia terapii osób uzależnionych od alkoholu,

Cel szczegółowy nr 2

Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.

Zadanie:

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W 2017 roku przeszkolono 20 osób przedstawicieli :oświaty ,pomocy społecznej ,policji, sądu ,ochrony zdrowia ,członków gkrpa i członków ZI. Szkolenie zostało przeprowadzone przez Centrum Profilaktyki i Reedukacji “ALTERIER”z Krakowa.

Zespół Interdyscyplinarny powołał **w 2019 roku 10 grup roboczych**,które dla każdej rodziny dotkniętej przemocą opracowywały indywidualne plany pomocy,monitorowały sytuację rodzin , stan ich bezpieczeństwa , udzielały informacji o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy , motywowały do zgłaszania aktów przemocy. W posiedzeniach grup roboczych brali udział:

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciel Policji,
- pedagog szkolny,
- członek gkrpa, przedstawiciel ochrony zdrowia.

Cel szczegółowy nr 3

Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne.

Zadanie :*Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.*

W Ośrodku Pomocy Społecznej na tablicy informacyjnej znajdują się informacje dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz system "Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Płoniawy-Bramura" Ośrodek dysponuje plakatami o tematyce "Reaguj na przemoc",Stop Przemocy", "Przemoc boli"które są wyeksponowane w siedzibie Ośrodka.

Cel szczegółowy 4

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zadanie:

Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach procedury "Niebieskiej Karty" grupy robocze zapraszały osoby doznające przemocy oraz wzywały osoby stosujące przemoc na posiedzenie grupy.

W 2019 roku założono **14** "Niebieskich Kart C" (osobom doznającym przemocy) i **14** "Niebieskich Kart D"(osobom stosującym przemoc). Każda rodzina dotknięta przemocą jest monitorowana raz w m-cu lub częściej jeżeli zachodzi taka potrzeba przez Dzielnicowego Policji i Pracownika socjalnego ,w tych rodzinach jest sprawdzany : stan bezpieczeństwa,udzielana jest informacja o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy,motywowanie do zgłaszania aktów przemocy,kierowanie na konsultacje psychologiczne.

W 2019 r Zespół Interdyscyplinarny złożył **zawiadomienie do organów ścigania (Prokuratury)** o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.

Zespół skierował do GKRPA **4 wnioski-** w celu przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia w związku z nadużywaniem alkoholu przez sprawcę przemocy.

Zespól Interdyscyplinarny z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował w ramach projektu socjalnego **pt."Przemoc-co wiem i co robię"** konkurs plastyczny "STOP PRZEMOCY".Celem konkursu było: dostrzeżenie problemu przemocy w otoczeniu rówieśniczym sytuacjach rodzinnych, sąsiedzkich a także w telewizji oraz grach multimedialnych uwrażliwienie młodzieży na problem przemocy,uświadomienie skutków stosowania przemocy oraz potrzeby przeciwdziałania, przeciwdziałanie przemocy i agresji, promowanie kultury osobistej, życzliwości, przyjaźni i koleżeństwa,rozwijanie i pobudzenie wyobraźni oraz kreatywności twórczej. Uczestnikami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych klas IV-VII z terenu Gminy Płoniawy-Bramura. Projekt w/w obejmował również szereg działań profilaktycznych w różnych

formach min. pikniki rodzinne o tematyce informującym o przeciwdziałaniu przemocy i uzależnieniom,zagospodarowanie czasu wolnego,integracja społeczności lokalnej.

Do działań profilaktycznych i edukacyjnych włączyły się wszystkie Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Płoniawy-Bramura realizując niżej wymienione zadania Projektu socjalnego.

Szkoła Podstawowa Krasiniec:

- ***"Pokonaj przemoc i wulgaryzmy","Wyloguj się z sieci"***,"***Złość i gniew,czyli jak radzić sobie z emocjami','Mediacje rówieśnicze"*** - forma realizacji warsztaty,które zostały przeprowadzone w ramach profilaktyki agresji i przemocy koszt – **2 150 zł.**.Zajęcia miały charakter dwugodzinnych warsztatów i prowadzone były przez psychologa z Centrum Profilaktyki Uzależnień "EKSPERT"z Krakowa. Prowadzone były również zajęcia z rodzicami Pt.***" Rodzic jako najwyższy autorytet","Rola rodziców w wychowaniu dziecka".***

Wymienione powyżej warsztaty oraz zajęcia z rodzicami miały na celu zapoznanie ze zjawiskiem agresji,gniewu i złości w świecie realnym i wirtualnym ,zwrócenie uwagi na różne przejawy agresji, gniewu i złości oraz możliwości i sposoby radzenia sobie z nimi,kształtowanie umiejętności przezwyciężania złości i gniewu oraz wyrażania tych emocji w sposób akceptowany społecznie.

- W szkole było przeprowadzone również poradnictwo indywidualne i grupowe dla uczniów,rodziców i nauczycieli przez pedagog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Maz. temat;zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej dla kl. VIII .

Szkoła Podstawowa Węgrzynowo

- Przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych i terapeutycznych z zakresu profilaktyki uzależnień,przemocy i ochrony zdrowia dla kl. I-III ,IV-VIII oraz dla rodziców. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach obchodów ***"Dnia Przeciw Przemocy"***.Zajęcia z uczniami przeprowadził specjalista z Centrum Edukacji i Profilaktyki "DIALOG" **koszt -760 zł**. Celem podjęcia tego typu inicjatywy było przede wszystkim eliminowanie aktów agresji fizycznej i psychicznej wśród uczniów oraz uświadomienie zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy .Przeprowadzone warsztaty umożliwiły dzieciom szersze zaznajomienie się z problemem agresji w szkole. Uczniowie poznali czym jest agresja ,jakie są jej przejawy oraz czym różni się agresja fizyczna od psychicznej. Po warsztatach profilaktycznych pod przewodnictwem pedagoga szkolnego zostały wykonane przez uczestników plakaty pt. "STOP PRZEMOCY"
- Przeprowadzono szkolenia rodziców podczas wywiadówki w formie warsztatów przez Centrum Edukacji i Profilaktyki "DIALOG"z zakresu profilaktyki uzależnień,przemocy - **koszt 400** zł.

Podczas szkolenia rodzice poszerzyli swoje umiejętności wychowawcze,które pomogą im wychowywać dzieci bez przemocy.

- Warsztaty profilaktyczne **koszt-350 zł.** Warsztaty profilaktyczne zostały przeprowadzone przez Centrum Profilaktyki Uzależnień "EKSPERT" Dariusz Miłek z Krakowa. Warsztaty miały na celu zapoznanie się ze zjawiskiem agresji i przemocy w świecie realnym i wirtualnym.
- Warsztaty profilaktyczne i terapeutyczne dla uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień przemocy i ochrony zdrowia przeprowadzone przez Centrum Edukacji i Profilaktyki "DIALOG" – **koszt 800 zł.**
- Przez pedagoga szkolnego zostały zorganizowane warsztaty dla rodziców ***pt."Dialog przeciw przemocy"*** w ramach tego dialogu odbyło się spotkanie rodziców z przedstawicielami policji oraz nauczycielem informatyki poświęcone bezpieczeństwu w internecie.

Szkoła Podstawowa Chodkowo -Wielkie

- warsztaty profilaktyczne i terapeutyczne z zakresu profilaktyki uzależnień,przemocy i ochrony zdrowia przeprowadzone przez Centrum Edukacji i Profilaktyki "DIALOG" z Krakowa – **koszt 800 zł.**
- szkoła realizowała programy ***pt."Chrońmy dzieci" z zakresu profilaktyki i przemocy i wykorzystania seksualnego dla kl. I-VIII.***
- Prowadzona była Kampania społeczna ***"Powiedzmy STOP szkolnej agresji "*** dla kl .I-VIII.
- Prowadzono konsultacje i poradnictwo pedagogiczne dotyczące: świadomości niebezpieczeństw czyhających w świecie cyberprzestrzeni.

Szkoła Podstawowa Płoniawy-Bramura

- spektakl teatralny o tematyce profilaktycznej ***pt." Urodziny Baby Jagi"*** - **koszt-1 080 zł**. Spektakl zawierał treści z zakresu problematyki antyalkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,został przygotowany w oparciu o opinię psychologa w zakresie problematyki antyalkoholowej i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .Spektakl został przedstawiony w MDK Przasnysz przez Impresariat Artystyczny "AB-ART" z Łodzi.
- Warsztaty profilaktyczne i terapeutyczne z zakresu profilaktyki uzależnień ,przemocy i ochrony zdrowia przeprowadzone przez Centrum Edukacji i Profilaktyki "DIALOG" z Krakowa – **koszt-800 zł.**

Finansowanie

Na realizację zadań określonych w programie " Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Płoniawy-Bramura na lata 2017-2021" nie zostały wydzielone środki finansowe na jego realizację. Zadania w/w programu są finansowane ze środków Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich zadań inicionuje i dofinansowuje programy

profilaktyczne realizowane w placówkach oświatowych (z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy).

Zakończenie

Diagnoza problemu przemocy domowej w różnych formach: przemoc fizyczna , psychiczna emocjonalna, ekonomiczna ,zaniedbania względem obowiązków wynikających z życia rodzinnego jest niejednokrotnie bardzo trudna do przeprowadzenia. Poza tym wstyd i strach ofiary przed konsekwencjami zgłoszenia przemocy jest tak silny,iż nie pozwala na działanie mimo racjonalnych myśli i pragnienia zmiany. Z uwagi na siłę traumatycznych przeżyć wpływających na psychiczne funkcjonowanie osób doświadczających przemocy i wynikających z tego zaburzeń rozwoju niezbędna jest szybka interwencja specjalistów w odzyskaniu i umacnianiu prawidłowego funkcjonowania psychospołecznego.

O przemocy w rodzinie mówimy już stosunkowo dużo i otwarcie. Nadal jednak jest nam trudno efektywnie pomagać rodzinom,które tej przemocy doświadczyły. Analizując aspekty natury prawnej , socjologicznej , psychologicznej , historycznej ,wreszcie moralnej napotykamy na różne czynniki mające znaczący wpływ na jakość i efektywność pracy zarówno z ofiarami ,jak i ze sprawcami przemocy domowej.

Sprawozdanie z realizacji Programu zostało opracowane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie informacji własnych oraz przekazanych przez podmioty współdziałające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Płoniawy-Bramura.

Podkreślić należy, iż interdyscyplinarne współdziałanie przedstawicieli służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,daje możliwość głębszego wniknięcia i rozpoznania środowiska rodzinnego oraz pozwala na trafniejsze postawienie diagnozy sytuacji,w jakiej rodzina się znajduje. Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny dotknięte przemocą w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znalazły.

Sporządził:

J.Krukowska -Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego